

DECIZIE

01 noiembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Aliona Miron

Ion Malanciuc

Oxana Parfeni

examinând recursul depus de Compania de Asigurări „Garanție” Societate pe Acțiuni,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Compania de Asigurări „Garanție” Societate pe Acțiuni împotriva Comisiei Naționale a Pieței Financiare cu privire la contestarea actelor administrative individuale defavorabile,

împotriva încheierii din 14 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 14 iulie 2021 Compania de Asigurări „Garanție” Societate pe Acțiuni a depus cerere de chemare în judecată împotriva Comisiei Naționale a Pieței Financiare cu privire la contestarea actelor administrative individuale defavorabile.

Prin hotărârea din 03 august 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost respinsă acțiunea depusă de CA „Garanție” SA împotriva Comisiei Naționale a Pieței Financiare cu privire la contestarea actelor administrative individuale defavorabile ca neîntemeiată.

La data de 11 august 2022, Viorel Palanciuc, acționând în intesele CA „Garanție” SA, a depus apel nemotivat, iar la data de 04 ianuarie 2023 a prezentat motivarea apelului împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii.

Prin încheierea din 14 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost declarat inadmisibil apelul motivat depus de CA „Garanție” SA, din motivul depunerii de către o persoană neîmputernicită.

La 17 iulie 2023 CA „Garanție” SA, prin administratorul provizoriu Ina Barcari, a depus recurs împotriva încheierii din 14 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii instanței de apel și remiterea cauzei la Curtea de Apel Chișinău pentru examinare în fond a apelului.

În motivarea recursului s-a indicat că motivarea apelului, la fel, a fost semnată de către Viorel Palanciuc, în interesele CA „Garanție” SA, or, în opinia sa, nedepunerea apelului în termen ar constitui temei pentru declararea apelului inadmisibil în temeiul art. 236 alin. (2) lit. e) Cod administrativ și ca urmare apelanta ar fi fost privată de dreptul examinării în fond a apelului.

Recurenta a invocat că odată ce apelul nemotivat nu a fost declarat inadmisibil, deci el a rămas valabil, prin urmare instanța de apel urma să examineze în fond cererea de apel.

Consideră că dacă instanța de apel a constatat că cererea de apel motivată este eventual semnată de o persoană neîmputernicită, urma în temeiul art. 235 Cod administrativ, să acorde apelantei un termen pentru înlăturarea neajunsurilor. Însă, Curtea de Apel Chișinău nu a oferit un termen pentru prezentarea suplimentară a actului ce acordă împuterniciri reprezentantului.

În conformitate cu art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 14 iunie 2023, care a fost notificată recurente CA „Garanție” SA la 02 iulie 2023 (f.d. 177 vol. II). Astfel, recursul depus de CA „Garanție” SA la 17 iulie 2023 este în termen.

La 25 septembrie 2023, în adresa intimă a fost expediată copia recursului depus de CA „Garanție” SA (f.d. 198).

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Examinând materialele cauzei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, din următoarele motive.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie de respingere a recursului.

Prin hotărârea din 03 august 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost respinsă acțiunea depusă de Compania de Asigurări „Garanție” Societate pe Acțiuni împotriva Comisiei Naționale a Pieței Financiare cu privire la contestarea actelor administrative individuale defavorabile ca neîntemeiat.

La data de 11 august 2022 Viorel Palanciuc, acționând în interesele Companiei de Asigurări „Garanție” SA, a depus apel nemotivat, iar la data de 04 ianuarie 2023 a prezentat motivarea apelului împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii.

Din materialele dosarului rezultă că, Viorel Palanciuc, la data de 11 august 2022, acționând în interesele Companiei de Asigurări „Garanție” SA, a depus apel nemotivat, împotriva hotărârii din 03 august 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, având împuternicirile necesare consemnate în procura din 24 septembrie 2021, valabilă până la 31 decembrie 2022 (f.d. 33 vol.II).

La data de 04 ianuarie 2023, când a prezentat motivarea apelului, însă, reprezentatul apelantei Viorel Palanciuc, acționând în interesele Companiei de Asigurări „Garanție” SA, a semnat cererea de apel motivată, neavând împuterniciri. Or, motivarea apelului a fost depusă de către Viorel Palanciuc în baza procurii nr. 612 din 10 noiembrie 2022, care la momentul depunerii motivării apelului era expirată (valabilă până la 31 decembrie 2022) (f.d. 128 vol. II). Iar, procura din 21 aprilie 2023, ce a fost prezentată ulterior de către Viorel Palanciuc spre confirmarea împuternicirilor acestuia, a fost eliberată după depunerea cererii de apel motivate (vol. II, f.d. 171).

Astfel, prin încheierea din 14 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost declarat inadmisibil apelul depus de Compania de Asigurări „Garanție” Societate pe acțiuni, din motivul depunerii de către o persoană neîmputernicită.

Conform art. 236 alin. (1) și (2) lit. c) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când apelul este depus de o persoană neîmputernicită.

La rândul său, în temeiul art. 195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169–171.

În același context, art. 75 alin. (2) din Codul de procedură civilă stabilește că, procesele persoanelor juridice se susțin în instanță de judecată de către organele lor de administrare, care acționează în limitele împuternicirilor atribuite prin lege, prin alte acte normative sau prin actele lor de constituire, precum și de către alți angajați împuterniciți ai persoanei juridice, de către avocați sau avocați stagiați.

În temeiul art. 80 alin. (1), (4) din Codul de procedură civilă, împuternicirile reprezentantului persoanei juridice trebuie să fie formulate într-o procură, eliberată și legalizată în modul stabilit de lege. Valabilitatea procurii care confirmă împuternicirile reprezentantului în instanță de judecată încetează în temeiul art. 376 Cod civil.

Art. 81 alin. (1) din Codul de procedură civilă, prevede că împuternicirea de reprezentare în judecată acordă reprezentantului dreptul de a exercita în numele reprezentatului toate actele procedurale, cu excepția dreptului de a semna cererea și de a o depune în judecată, de a recurge la arbitraj pentru soluționarea litigiului, de a renunța total sau parțial la pretențiile din acțiune, de a majora sau reduce cuantumul acestor pretenții, de a modifica temeiul sau obiectul acțiunii, de a o recunoaște, de a recurge la mediere, de a încheia tranzacții, de a intenta acțiune reconvențională, de a transmite împuterniciri unei alte persoane, de a ataca hotărârea judecătorească, de a-i schimba modul de executare, de a amâna sau eșalona executarea ei, de a prezenta un titlu executoriu spre urmărire, de a primi bunuri sau bani în temeiul hotărârii judecătorești, drept care trebuie menționat expres, sub sancțiunea nulității, în procura eliberată reprezentantului persoanei juridice sau în mandatul eliberat avocatului.

Reieșind din normele citate reprezentarea judiciară, ca mijloc eficient și legal de apărare a persoanelor juridice, constituie un drept firesc, fiind prevăzută de multiple acte normative naționale și internaționale, care contribuie semnificativ la realizarea dreptului fundamental la apărare.

Astfel, împuternicirile reprezentantului persoanei juridice trebuie să fie formulate într-o procură, eliberată și legalizată în modul stabilit de lege.

Raportând normele de drept procedural menționate la circumstanțele speței, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că motivarea apelului a fost depusă de Viorel Palanciuc, în interesele apelantei CA „Garanție” SA, neavând la momentul depunerii motivării apelului împuterniciri, fapt confirmat de însuși Viorel Palanciuc, ci a fost prezentată procura din 21 aprilie 2023, eliberată ulterior prezentării motivării (f.d. 171 vol. II).

Prin urmare, motivarea apelului depusă de către Viorel Palanciuc, în interesele apelantei CA „Garanție” SA, a fost depusă de către o persoană neîmputernicită și instanța de apel întemeiat l-a declarat inadmisibil.

La caz, nu poate fi reținută afirmația recurente, precum că motivarea apelului a fost semnată de către Viorel Palanciuc, în interesele CA „Garanție” SA, în baza procurii expirate, explicând că nedepunerea apelului în termen ar fi constituit temei pentru declararea apelului inadmisibil. Instanța de recurs indică, că circumstanțele menționate nu pot justifica depunerea apelului fără a avea împuterniciri în acest sens, atâta timp cât legea prevede expres că împuternicirile reprezentantului persoanei juridice trebuie să fie formulate într-o procură, eliberată și legalizată în modul stabilit de lege, fără nicio excepție.

Argumentele recurente, precum că în cazul în care instanța de apel a constatat că cererea de apel motivată este eventual semnată de o persoană neîmputernicită, urma, în temeiul art. 235 Cod administrativ, să acorde apelantei un termen pentru înlăturarea neajunsurilor, de asemenea nu pot fi admise.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că, nici în instanța de recurs nu a fost dovedit faptul că reprezentantul Viorel Palanciuc dispunea de împuterniciri la momentul depunerii motivării apelului.

În circumstanțele descrise, instanța de recurs reține că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată privind declararea inadmisibilă a cererii de apel depuse de Viorel Palanciuc, în interesele CA „Garanție” SA, este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

Având în vedere că încheierea instanței de apel este legală, iar argumentele invocate de către recurentă sunt neîntemeiate, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b), Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Compania de Asigurări „Garanție” Societate pe Acțiuni și se menține încheierea din 14 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Compania de Asigurări „Garanție” Societate pe Acțiuni împotriva Comisiei Naționale a Pieței Financiare cu privire la contestarea actelor administrative individuale defavorabile.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător
Judecători

Aliona Miron

Ion Malanciuc

Oxana Parfeni